

Dagmara Mirowska-Guzel, Danuta Krzyżyk, Maciej Ganczar,
Michał Karbownik, Marcin Basiak,
Filip Bielec, Antonina Doroszevska

Zasady polskiego nazewnictwa substancji czynnych produktów leczniczych

WARSZAWSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY

WARSZAWSKI
UNIwersytet
MEDYCZNY

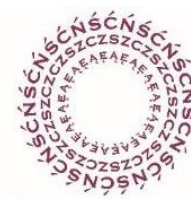
Dagmara Mirowska-Guzel, Danuta Krzyżyk, Maciej Ganczar,
Michał Karbownik, Marcin Basiak,
Filip Bielec, Antonina Doroszeńska

Zasady polskiego nazewnictwa substancji czynnych produktów leczniczych

POLSKA AKADEMIA NAUK

Komitet
Terapii i Nauk o Leku

R A D A
JĘZYKA POLSKIEGO
PRZY PREZYDIUM PAN

Polskie
Towarzystwo
Farmakologiczne
Polish Pharmacological Society

Polskie Towarzystwo
Farmakoekonomiczne

POLSKIE TOWARZYSTWO BEZPIECZNEJ FARMAKOTERAPII

Warszawa 2025

Autorzy

Prof. dr hab. n. med. Dagmara Mirowska-Guzel
Dr hab. n. hum. Danuta Krzyżyk, prof. Uniwersytetu Śląskiego
Dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Dr hab. n. med. Michał Karbownik, prof. Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Dr hab. n. med. Marcin Basiak, prof. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
Dr n. med. i n. o zdr. Filip Bielec
Dr n. społ. Antonina Doroszevska

Współpraca i konsultacje

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Marcin Czech	prof. dr hab. n. farm Dariusz Matosiuk
prof. dr hab. n. med. Andrzej Członkowski	prof. dr hab. n. farm. Przemysław Mikołajczak
prof. dr hab. n. med. Marek Drożdżik	prof. dr hab. n. farm. Renata Ochocka
prof. dr hab. n. med. Grzegorz Grzešk	prof. dr hab. n. med. Bogusław Okopień
prof. dr hab. n. farm. Anna Jelińska	prof. dr hab. n. farm. Paweł Olczyk
prof. dr hab. n. farm. Bożena Karolewicz	prof. dr hab. n. farm. Jan Pachecka
prof. dr hab. n. med. Tomasz Kocki	prof. dr hab. n. med. Hanna Pituch
dr n. farm. Marcin Kruk	dr hab. n. med. Marcin Welnicki
dr hab. n. med. Anna Majewska	prof. dr hab. n. farm. Anna Wiela-Hojeńska

Recenzenci

prof. dr hab. Stanisław Czuczwar – e-mail: stanislaw.czuczwar@umlub.pl
prof. dr hab. Magdalena Pastuch – e-mail: magdalena.pastuch@us.edu.pl

Wydano za zgodą Uczelnianej Rady ds. Kształcenia WUM

Na okładce wykorzystano rycinę Egberta van Heemskercka (1634 lub 1635–1704)

Źródło: <https://wellcomecollection.org/works/t4q4twc2/images?id=j83bzyvq>

ISBN 978-83-7637-653-0

Wydrukowano w Sekcji Druków Uczelnianych
Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
nakład: 200 egz. tel. (22) 57 20 329
e-mail: wydawnictwo@wum.edu.pl
www.drukiuczelniarne.wum.edu.pl

SPIS TREŚCI

Zamiast przedślowia, czyli o potrzebie standaryzacji nazewnictwa farmakologicznego	5
Zasady polskiego nazewnictwa substancji czynnych produktów leczniczych.....	15
Cząstki na początku nazw substancji czynnych.....	15
Cząstki w środku nazw substancji czynnych.....	19
Cząstki na końcu nazw substancji czynnych.....	23
Nazewnictwo antybiotyków i chemioterapeutyków.....	27

Zamiast przedślowia, czyli o potrzebie standaryzacji nazewnictwa farmakologicznego

Historia kodyfikacji polskich odpowiedników międzynarodowych nazw leków sięga lat osiemdziesiątych XX wieku. W 1993 roku z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego (PTF) wydano we współpracy z Instytutem Leków *Zasady tworzenia polskiego nazewnictwa leków*. Zarząd Główny PTF zatwierdził tym samym reguły tworzenia mianownictwa leków przygotowane przez Komisję Nazewnictwa Towarzystwa, a opublikowane w Biuletynie Instytutu Leków (1989, nr 1–2). Opracowane reguły, wydane wraz ze słownikiem angielsko-polsko-łacińskim oraz aneksem zawierającym słownik leków weterynaryjnych, stały się – jak wskazał w przedmowie profesor Adam Płaźnik – częścią legalnego polskiego mianownictwa farmakologicznego. Zarząd Główny PTF zobowiązał wszystkich członków do przestrzegania i stosowania polskiego mianownictwa farmakologicznego. Od tamtej pory minęło jednak ponad trzydzieści lat, a zaproponowane przepisy nie zostały wystarczająco upowszechnione, nie uaktualniano ich ani nie unowocześniano. Z jednej strony jesteśmy przekonani o konieczności ujednolicenia pisowni nazw leków, ustalenia przejrzystych i jednoznacznych zasad, z drugiej jednak zdajemy sobie sprawę, jak ogromne znaczenie ma osłuchanie i przyzwyczajenie do stosowania nazw, których brzmienie i pisownia utrwaliły się w świadomości użytkowników języka.

Wybrane zasady tworzenia polskich nazw substancji czynnych od wielu lat są zawarte w Farmakopei Polskiej. Wydawnictwo zostało opracowane przez Komisję Farmakopei, która jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w zakresie opracowywania i wydawania Farmakopei Polskiej. Farmakopea, nazywana kodeksem aptecznym, stanowi urzędowy spis leków dopuszczonych w danym kraju lub na określonym terenie do obrotu oraz obwarowany tymi samymi zastrzeżeniami spis surowców służących do ręcznego sporządzania niektórych z leków recepturowych w aptece. Zawiera szczegółowe informacje o produktach leczniczych i surowcach farmaceutycznych, m.in. dotyczące sposobów ich przechowywania, dostępu do nich osób powołanych, rodzaju opakowań, metod dystrybucji, dawkowania i wiele innych.

Pierwszy zbiór wymagań jakościowych dla stosowanych specyfików, uznany za pierwszą Farmakopeę Polską (Pharm. Regni Pol.), ukazał się na terenie Królestwa

Polskiego w 1817 roku. Kolejne wydania publikowano w różnych odstępach czasu. W listopadzie 2023 roku ukazało się ostatnie, obecnie obowiązujące, kumulatywne XIII wydanie Farmakopei Polskiej (FP XIII 2023), uaktualnione w suplemencie w 2024 roku.

W związku z tym, że Farmakopea – jak wspomniano wcześniej – jest nazywana kodeksem aptecznym, zwykle nie stanowi źródła informacji powszechnie wykorzystywanego przez lekarzy, którzy mogą nie znać zasad w niej zawartych. Jednak reguły te stanowią punkt wyjścia dla tworzenia polskich nazw substancji czynnych, co znajduje odzwierciedlenie w *Charakterystyce Produktu Leczniczego* (ChPL), czyli dokumencie o charakterze prawnym, będącym załącznikiem do wniosku o rejestrację produktu leczniczego, na podstawie którego lekarz opiera wiedzę o leku. Zasady tworzenia mianownictwa znajdujące się w Farmakopei są ogólne, nie odpowiadają na wszystkie wątpliwości pojawiające się wraz z rozwojem farmakoterapii i wprowadzaniem na rynek leków o coraz bardziej wyszukanych i skomplikowanych nazwach. Studenci, nauczyciele akademicy, pracownicy ochrony zdrowia (szczególnie lekarze i farmaceuci), autorzy podręczników, tłumacze, redaktorzy, wydawcy znaleźli się zatem w sytuacji, w której z jednej strony mogą odwoływać się do *Zasad tworzenia polskiego nazewnictwa leków* z 1993 roku, a z drugiej czują się zobowiązani do używania nazw wymaganych prawnie przez dokument źródłowy, jakim jest ChPL. Co więcej, *Ulotka dla pacjenta* każdego produktu leczniczego zawiera takie same nazwy substancji czynnych jak ChPL. Zróznicowanie stosowanego nazewnictwa może zatem prowadzić do nieporozumień w komunikacji lekarz – pacjent, farmaceuta – pacjent czy lekarz – farmaceuta.

Mając na uwadze wspomniane uwarunkowania i panujące rozbieżności w nazewnictwie leków, przedstawiciele środowiska medycznego (i nie tylko oni) zwracali się z pytaniami o poprawny zapis nazw leków do różnych gremiów, w tym do Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom nie tylko przedstawicieli szeroko pojętych zawodów medycznych, ale także tłumaczy, redaktorów podręczników medycznych oraz wydawnictw, z inicjatywy Zespołu Języka w Medycynie Rady Języka Polskiego oraz Komitetu Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk podjęliśmy próbę uzgodnienia wspólnych zasad tworzenia nazw polskich substancji czynnych leków. Inicjatywę poparli i włączyli się w podjęte prace, a także sprawowali nad nimi nadzór przedstawiciele licznych towarzystw, w tym: Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego

(dając nam tym samym mandat do zastąpienia dokumentów z 1993 roku), Polskiego Towarzystwa Farmakologii Klinicznej i Terapii, Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Polskiego Towarzystwa Farmacji Klinicznej, Polskiego Towarzystwa Farmakoekonomicznego, Polskiego Towarzystwa Bezpiecznej Farmakoterapii, Sekcji Farmakoterapii Sercowo-Naczyniowej Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, a także konsultant krajowy w dziedzinie farmakologii klinicznej oraz konsultant krajowy w dziedzinie farmacji klinicznej. Opracowane zasady zostały zaakceptowane przez Radę Języka Polskiego.

Zaproponowane zasady, uwzględniające te wskazane w Farmakopei Polskiej, ale także po części i te opracowane w 1993 roku przez środowisko farmakologiczne, stanowią próbę stworzenia wspólnych prawideł mianownictwa uzgodnionych przez szerokie środowisko lekarzy, farmaceutów i innych specjalistów zajmujących się profesjonalnie lekami, w tym farmakologów, farmaceutów, farmakoekonomistów, mikrobiologów. Opracowane zasady są odpowiedzią na potrzeby samego środowiska medycznego, ale także – jak wspomniano – wydawnictw medycznych. Uwzględniają one również rozstrzygnięcia problemów dotyczących nazewnictwa leków, z którymi osoby zainteresowane zwracały się do gremiów eksperckich. Asumptem do podjęcia pracy był również aspekt dydaktyczny, czyli możliwość wykorzystania jej efektów w nauczaniu studentów różnych kierunków na uczelniach medycznych.

Reguły dotyczą polskiej wersji nazwy powszechnie stosowanej (*international nonproprietary name* – INN; międzynarodowej nazwy niezastrzeżonej), określanej często mianem „nazwy międzynarodowej”, czyli nazwy danej substancji leczniczej. Nazwa ta pojawia się zarówno na opakowaniu leku, ulotce informacyjnej, materiałach promocyjnych, jak i w publikacjach urzędowych, dokumentach rejestracyjnych danego produktu, a także w publikacjach i opracowaniach przeznaczonych dla specjalistów i pacjentów. Stosowanie nazwy międzynarodowej zaleca również Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Oprócz zasad, które proponujemy, przy tworzeniu nazwy należy też pamiętać o generalnej zasadzie zapisu nazwy międzynarodowej małą literą.

Na zakończenie chcemy podkreślić, że naszym celem było ujednolicenie nazw leków, opracowanie rekomendacji dotyczących zasad mianownictwa. Zdajemy sobie jednak sprawę, że wariantowość jest w języku codziennym zjawiskiem naturalnym, a szczególnym jej przykładem są różne wersje zapisu wyrazów specjalistycznych obcego pochodzenia. W związku z tym, w przypadku niektórych nazw, proponujemy

dopuszczenie wariantywności: uwzględniamy administracyjnie przyjętą nazwę, a jednocześnie dopuszczamy nazwę w formie powszechnie stosowanej i głęboko zakorzenionej w świadomości farmakologów. Wariantywność, zgodnie z regułami jej zapisywania została wskazana jako a., np. symwastatyna a. simwastatyna, cyprofloksacyna a. ciprofloksacyna.

Nazw specjalistycznych nie notują zwykle ani ogólne słowniki języka polskiego, ani słowniki ortograficzne. Zapewne w potocznym języku medycznym będziemy spotykać się zarówno ze stosowaniem nazw bliższych oryginałowi, często o rodowodzie łacińskim, jak i nazw substancji czynnych powstałych z wykorzystaniem reguł rekomendowanych przez nasz zespół. Na korzyść zaproponowanych w opracowaniu rozstrzygnięć przemawia m.in. łatwość tworzenia od nazw wyrazów pochodnych, np. przymiotników.

Podobnie jak nasi Poprzednicy, jesteśmy świadomi tego, że część zaproponowanych przez nas rozstrzygnięć będzie dla niektórych zaskakująca, wywoła dyskusję, a nawet wzbudzi sprzeciw. Każda jednak zmiana, w tym próba ujednolicenia nazw leków, może spowodować niezadowolenie. Chcemy podkreślić, że bezpośrednim impulsem do podjęcia prac nad standaryzacją nazw leków były głosy płynące z naszego środowiska. Upowszechnianie informacji o ujednoliconych nazwach leków i konsekwencja w stosowaniu tych nazw będą sprzyjały szybkiemu przyzwyczajeniu się użytkowników do zaproponowanych zmian. Z pewnością przełoży się to na poprawę codziennej komunikacji. Wszyscy zainteresowani będą mieli pewność, że używając konkretnej nazwy, myślą i mówią o tym samym leku, co ma kluczowe znaczenia dla bezpieczeństwa farmakoterapii, której odbiorcami i użytkownikami są pacjenci.

prof. dr hab. n. med. Dagmara Mirowska-Guzel

Komitet Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (przewodnicząca)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (przewodnicząca)

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (członkini zarządu)

Rada Języka Polskiego (członkini)

Zespół Języka w Medycynie Rady Języka Polskiego (członkini)

Katedra i Zakład Farmakologii Doświadczalnej i Klinicznej WUM

(kierowniczka)

dr hab. n. hum. Danuta Krzyżyk, prof. Uniwersytetu Śląskiego
Rada Języka Polskiego (wiceprzewodnicząca)

dr n. hum. Maciej Ganczar, prof. Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
Zespół Języka w Medycynie Rady Języka Polskiego (członek)
Stowarzyszenie Tłumaczy Literatury (były prezes)
Państwowa Komisja ds. Poświadczania Znajomości Języka Polskiego
jako Obcego (członek)
Studium Języków Obcych WUM (kierownik)

dr hab. n. med. Michał Karbownik, prof. Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
Komitet Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (członek)
Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (członek)
Polskie Towarzystwo Farmacji Klinicznej (członek)
Konsultant wojewódzki ds. farmacji klinicznej dla województwa łódzkiego

dr hab. n. med. Marcin Basiak, prof. Śląskiego Uniwersytetu Medycznego
Komitet Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (członek)
Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (wiceprzewodniczący)

dr n. med. i n. o zdr. Filip Bielec
Europejskie Towarzystwo Mikrobiologii Klinicznej i Chorób Zakaźnych ESCMID
(sekretarz komitetu sterującego Sekcji Specjalizantów i Młodych Specjalistów)
Uniwersytet Medyczny w Łodzi

dr n. społ. Antonia Doroszevska
Rada Języka Polskiego (członkini prezydium)
Zespół Języka w Medycynie Rady Języka Polskiego (przewodnicząca)
Studium Komunikacji Medycznej WUM (kierowniczka)

Literatura

1. Zasady tworzenia polskiego nazewnictwa leków, Instytut Leków, Warszawa, 1993
2. https://journals.viamedica.pl/choroby_serca_i_naczyn/article/viewFile/12184/10062 (dostęp: 04.06.2025)
3. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Farmakopea> (dostęp: 04.06.2025)
4. <https://www.urpl.gov.pl/sites/default/files/zalaczniki/Zasady%20tworzenia%20nazw%20substancji%20do%20celow%20farmaceutycznych.pdf> (dostęp: 04.06.2025)
5. <https://www.urpl.gov.pl/pl/urz%C4%85d/farmakopea/farmakopea-polska> (dostęp: 04.06.2025)
6. Karolina Przeździecka, Nazwy leków – co oznaczają i jak je rozumieć? Medycyna Praktyczna, mp.pl dla pacjentów https://www.mp.pl/pacjent/zdrowy_czlowiek/205552,nazwy-lekow-co-oznaczaja-i-jak-je-rozumiec (dostęp: 04.06.2025)

Współpraca i konsultacje

prof. dr hab. n. med. i n. o zdr. Marcin Czech

Instytut Matki i Dziecka w Warszawie

Komiteta Zdrowia Publicznego Polskiej Akademii Nauk (członek)

Polskie Towarzystwo Farmakoeconomiczne (prezes)

prof. dr hab. n. med. Andrzej Członkowski

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Komiteta Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (członek zarządu)

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (członek honorowy)

Polskie Towarzystwo Farmakoeconomiczne (członek honorowy)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (przedstawiciel sądu koleżeńskiego)

prof. dr hab. n. med. Marek Drożdżik

Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (były przewodniczący)

prof. dr hab. n. med. Grzegorz Grzešek

Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum w Bydgoszczy

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (przewodniczący elekt)

prof. dr hab. n. farm. Anna Jelińska

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu

Komisja Farmakopei Polskiej (sekretarz)

prof. dr hab. n. farm. Bożena Karolewicz

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Komiteta Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (członkini)

Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne (prezeska)

prof. dr hab. n. med. Tomasz Kocki

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk (członek)

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (przewodniczący)

dr n. farm. Marcin Kruk

Polskie Towarzystwo Bezpiecznej Farmakoterapii (prezes zarządu)

Prof. dr hab. n. farm. Dariusz Matosiuk

Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk (członek prezydium)

prof. dr hab. n. farm. Przemysław Mikołajczak

Uniwersytet Medyczny w Poznaniu

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk

(zastępca przewodniczącego)

Polskie Towarzystwo Farmakologiczne (wiceprzewodniczący)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (przedstawiciel komisji rewizyjnej)

prof. dr hab. n. farm. Renata Ochocka

Uniwersytet Medyczny w Gdańsku

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk (członkini prezydium)

prof. dr hab. n. med. Bogusław Okopień

Śląski Uniwersytet Medyczny

Konsultant krajowy w dziedzinie farmakologii klinicznej

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk (członek)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (były przewodniczący)

prof. dr hab. n. farm. Paweł Olczyk

Śląski Uniwersytet Medyczny

Komitety Terapii i Nauk o Lekach Polskiej Akademii Nauk

(zastępca przewodniczącej)

prof. dr hab. n. farm. Jan Pachecka

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Komitet Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (przewodniczący dwóch kadencji w latach 2013–2019, członek honorowy)

Komisja Farmakopei Polskiej (były przewodniczący)

dr hab. n. med. Marcin Welnicki

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Sekcja Farmakoterapii Sercowo-Naczyniowej Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego (przewodniczący)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (członek prezydium)

prof. dr hab. n. farm. Anna Wiela-Hojeńska

Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Konsultant krajowy w dziedzinie farmacji klinicznej

Komitet Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk (członkini)

Polskie Towarzystwo Farmakologii Klinicznej i Terapii (była przewodnicząca)

Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne (członkini)

Polskie Towarzystwo Farmacji Klinicznej (wiceprezeska zarządu)

W części dotyczącej nazewnictwa antybiotyków i chemioterapeutyków

dr hab. n. med. i n. o zdr. Anna Majewska

Warszawski Uniwersytet Medyczny

prof. dr hab. n. med. Hanna Pituch

Warszawski Uniwersytet Medyczny

Polskie Towarzystwo Mikrobiologów (członkini)

European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC) – Operational Contact Points for Healthcare-Associated Infections

Krajowa Izba Diagnostów Laboratoryjnych (członkini)

Zasady polskiego nazewnictwa substancji czynnych produktów leczniczych

Cząstki na początku nazw substancji czynnych

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
amyl-	amyl- -o- (formant wewnętrzny w nazwach utworzonych od dwóch wyrazów podstawowych; łączy dwa tematy słowotwórcze; inaczej: interfiks, wrostek)	amyl metacresolum	amyl ometakrezol
bi- (pierwszy człon nazw złożonych mający znaczenie 'podwójny, dwoisty, dwukrotny')	bi-	biperidene	biperyden
bis-	bis-	bis acodylum bis oprololum	bis akodyl bis oprolol
c-	k-	cap topril car vedilol clo pido g rel	kap topryl kar wedy l ol klo pidogrel
ce-	ce-	ce faclorum ce famadolum ce fiximum	ce faklor ce famandol ce fiksym
ch-	ch-	chl oramphenicolum chl oropropamidum chol ine ch ondroitine	chl oramfenikol chl oropropamid chol ina ch ondroityna
ci-	zalecane cy-, ale dopuszczalne wariantywnie ci- (wymowa: [c-i], nie: [ci])	cim etidinum cip rofloxac i n	cym etydyna a. cim etydyna cy profloksacyna a. cip rofloksacyna
cia-	cyja-	cian ergolinum	cyjan ergolina
ciclo-	cyklo-	cyclo phosphamidum ciclo sporine	cyklo fosfamid cyklo sporyna

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
cis-	cis-	cis platinum	cis platyna
cya-	cyja-	cyan ocobalamin	cyjan okobalamina
dex-	deks-	dex ketoprofenum	deks ketoprofen
di- (pierwszy człon nazw złożonych mający znaczenie: 'podwójny, dwukrotny, dwoisty')	di-	diaz epamum di hydroergotaminum	diaz epam di hydroergotamina
fi-	fi-	fingol imode fip exidum	fingol imod fipe ksyd
gi-	gi-	gil ateritinib	gil ateryty nib
gua-	gua-	guan facinum	guan facyna
guai-	gwaja-	gua ifenesinum	gwaja fenezyna
hy-	hi-	hyal uronidasum hyo scine	hial uronidaza hio scyna
hydro-	hydro-	hydro cortisonum	hydro kortyzon
i- (przed samogłoską)	j-	io hexolum io meprolum	jo heksol jome prol
iod-	jod-	iod amide	jod amid
isa-	iza-	isat uximabum isavu conazolum	izatu ksymab izawu konazol
iso-	izo-	ison iazidum	izon iazyd
k-	k-	ket aminum	ket amina
kh-	k-	khell inum	kel ina
li-	li-	lidoc ainum limec ycline	lidok aina limec yklina
methyl-	metrylo- -o- (formant wewnętrzny w nazwach utworzonych od dwóch wyrazów podstawowych; łączy dwa tematy słowotwórcze; inaczej: interfiks, wrostek)	methy lpenicillin methy lprednisolone methy ldopa	metrylo penicylina metrylo prednizolon metrylo dopa

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
mico-	myko- (pierwszy człon nazw złożonych wskazujący na ich związek znaczeniowy z grzybami)	micofunginum miconazolum	mykofungina mykonazol
ph-	f-	phenobarbital phenelzine phenylephrine phenytoine	fenobarbital fenelzyna fenylefryna fenytoina
pi-	pi-	pioglitazonum	pioglitazon
propyl-	propylo- -o- (formant wewnętrzny w nazwach utworzonych od dwóch wyrazów podstawowych; łączy dwa tematy słotwórcze; inaczej: interfiks, wrostek)	propylthiouracyl , ale propylenglicolum	propylotiouracyl , ale glikol propylenowy
py-	py-	pyrantelum pyrazinamidum	pyrantel pyrazynamid
pyri-	piry-	pyridoxine	pirydoksyna
quin-	chin-	quinapril quinidine quinine	chinapryl chinidyna chinina
ri- (przed samogłoską)	ri- (przed samogłoską)	riociguatum	riocyguat
ri- (przed spółgłoską)	ry- (przed spółgłoską)	rituximab rimantadinum	rytuksymab rymantadyna
s- (na początku nazwy)	s-	salbutamolum sulfanilamidum spironolactonum	salbutamol sulfanilamid spironolakton
si-	zalecane sy-, ale dopuszczalne wariantywnie si- (wymowa: [s-i], nie: [si])	simeticonum simvastatin sitagliptinum	symetykon a. simetykon symwastatyna a. simwastatyna sytagliptyna a. sitagliptyna
-th-	-t-	thioridazinum	tiorydazyna

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
ti- (przed samogłoską)	ti- (przed samogłoską)	ti agabinum ti aneptinum ti apridum ti otropium	ti agabina ti aneptyna ti apryd ti otropium
ti- (przed spółgłoską)	ty- (przed spółgłoską)	ti lidinum ti rbanibulinum ti clopidyne ti bolonium	ty lidyna ty rbanibulina ty klopidyna ty bolon
tri- (pierwszy człon nazw złożonych mający znaczenie: 'trzy, trójdzielny, potrójny')	tri-	tri amcinolonum tri metadione tri metoprim	tri amcynolon tri metadion tri metoprym
tripto- (pierwszy człon nazw wskazujący na związek z tryptofanem – aminokwasem)	trypto-	tripto relina	trypto relina
v-	w-	val sartan vin blastinum vin cristinum vin pocetinum	wal sartan win blastyna win krystyna win pocetyna
x-	ks-	xan thine xan tinoli nicotinas	ks antyna nikotynian ks antynolu
y-	i-	yt trium	itr
zi-	zy-	zid ovudine	zyd owudyna

Cząstki w środku nazw substancji czynnych

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-c-	-k-	baclofenum ticlopidine tocainide	baklofen tyklopidyna tokainid
-ce-	-ce-	cinacalcetum docetaxelum etanerceptum etacalcetidum	cynakalcet docetaksel etanercept etakalcetyd
-ci-	-cy-	orciprenaline proscillaridin	orcyprenalina proscylarydyna
-di- (przed spółgłoską)	-dy- (przed spółgłoską)	carvedilol	karwedylol
-di- (przed samogłoską)	-di- (przed samogłoską)	calcifediolum	kalcyfediol
-ff-	-f-	caffeine paraffinum	kofeina parafina
-fi-	-fi-	carfilzomibum	karfilzomib
-gai-	-gwaj-	sulfogaiacolum	sulfogwajakol
-gua-	-gua-	proguanilum	proguanil
-k-	-k-	aliskirenum amikacinum benzalkonii chloridum canakinumabum esketaminum tolkaponum	aliskiren amikacyna chlorek benzalkonium kanakinumab esketamina tolkapon
-li-	-li-	canagliflozinum cefazolinum ganirelixum	kanagliflozyna cefazolina ganireliks
-ll-	-l-	cloxacillinum collagenasum follitropinum khellinum pentoxyfillinum	kloksacylina kolagenaza folitropina kelina pentoksyfilina
-mi-	-mi-	amitriptylinum imipraminum lamivudine	amitryptylina imipramina lamiwudyna

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-mm-	-m-	ammonii chloridum sugammadexum	chlorek amonowy sugamadeks
-nn-	-n-	cinnarizinum cannabinol wyjątek: mannitol	cynaryzyna kanabinol wyjątek: mannitol
-ph-	-f-	cyclophosphamidum strophantin	cyklofosfamid strofantyna
-pi-/py-	-pi-	cefepimum reserpine rifampicin ticlopidine mepyramini maleas glicopyrronium	cefepim rezerpina ryfampicyna tyklopidyna maleinian mepiraminy glikopironium
-piri-	-piry-	fluspirilene	fluspirylen
-pyri-	-piry-	cetylpyridinii chloridum dipyridamole	cetylopyrydyniowy chlorek dipirydamol
-ri- (przed spółgłoską)	-ry- (przed spółgłoską)	amrinone dipiridamolum eribulinum griseofulvin prilocainum	amrynon dipirydamol erybulina gryzeofulwina prylokaina
-ri- (przed samogłoską)	-ri- (przed samogłoską)	solriamfetolum	solriamfetol
-rr-	-r-	glycopyrronium methylpyrrolidonum	glikopironium metylopirolidon
-s- (po samogłosce i przed spółgłoską)	-s- (po samogłosce i przed spółgłoską)	colistinum vismodegibum valsartanum	kolistyna wismodegib walsartan
-s- (po przedrostku kończącym się samogłoską)	-s- (po przedrostku kończącym się samogłoską)	eprosartanum mesalazinum	eprosartan mesalazyna

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-s- (w pozycji między samogłoskami)	-z-	betamethasonum methylprednisolone niclosamidum wyjątki: mesylanum nusinersen prasugrel romosozumabum rosuwastatinum	betametazon metyloprednizolon niklozamid wyjątki: mesylan nusinersen prasugrel romosozumab rosuwastatyna
-ss-	-s-	terlipressinum	terlipresyna
-th-	-t-	betamethasone ethambutolum pentaerythritol pethidinum xanthine	betametazon etambutol pentaerytrytol petydyna ksantyna
-ti- (przed samogłoską)	-ti- (przed samogłoską)	diltiazem quetiapinum	diltiazem kwetiapina
-ti- (przed spółgłoską)	-ty- (przed spółgłoską)	capmatinibum carboplatinum cimetidine dimetindene efgartigimod eflornitine gefitinibum glatirameri acetate	kapmatynib karboplatyna cymetydyna dimetynden efgartygimod eflornityna gefitynib octan glatyrameru
-tri-	-try-	amitriptyline clotrimazolum emtricitabinum sumatriptane	amitryptylina klotrymazol emtrycytabina sumatryptan
-tt-	-t-	yttrium	itr
-qu-	-kw-	methaqualone imiquimod ale: chloroquine	metakwalon imikwimod ale: chlorochina – nazwa nawiązuje do kory chinowca (cinchona), z której pierwotnie pochodziła chinina

Cząstka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-v-	-w-	atorv v astatin carvedilol lami v udine griseoful v in moe v ltipril nebi v olol pra v astatin sim v astatin zido v udine	ator w astatyna kar w edylol lami w udyna gryzeoful w ina moe w ltipryl nebi w olol pra w astatyna sym w astatyna zydo w udyna
-x-	-ks-	betaxolol ciproflo x acin moxonidine	beta k solol cyproflo k sacyna mo k sonidyna
-xi-	-ksy-	abciximab amoxi x icillin cefota x ime cefuro x imum diazoxide digoxin ethosuxi x imidum meloxicam mexi x etine minoxidil moexipril piroxi x cam roxi x tromicine	abcik s ymab amok s ycylina cefota k sym cefuro k sym diazok s yd digok s yna ethosuk s ymid melok s ykam mek s yletyna minok s ydyl moek s ypryl pirok s ykam rok s ytromycyna
-zi-	-zy-	ceftazidimum glipizide hydroxizine pyrazinamidum	ceftazy d ym glipizi d y hydrok s yzyna pirazy n amid

Czastki na końcu nazw substancji czynnych

Czastka w nazewnictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Czastka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-asum	-aza	agalsidasum asfotosum cipaglucosidasum alfa	agalzydaza asfotaza cypaglukozydaza alfa
-ate	-at	diphenoxylate methotrexate	difenoksylat metotreksat
-conazole	-konazol	enilconazole itraconazole miconazole	enilkonazol itrakonazol mykonazol
-elum	-el	pyrantelum	pyrantel
-en, -ene	-en	volanesorsen sodium atidarsagene axicabtagene fluspirilene	wolanezorsen sodu atydarsagen aksykabtagen fluspirylen
-gibum	-gib	glasdegibum	glasdegib
-ide	-yd	amiloride gliclazide glimepiride glipizide	amiloryd gliklazyd glimepiryd glipizyd
-idin, -idine	-ydyna	gramicidin cefaloridine	gramicydyna cefalorydyna
-il	-yl a. -il	buflomedil captopril enalapril minoxidil perindopril quinapril trandolapril	buflomedył a. buflomedil kaptopryl a. kaptopril enalapryl a. enalapril minoksydył a. minoksydil peryndopryl a. perindopril chinapryl a. chinalapril trandolapryl a. trandolapril
-illin, -illine	-ylina	penicillin maprotiline	penicylina maprotylina
-imod	-imod	efgartigimod fingolimod imquimod ozanimod siponimod	efgartigimod fingolimod imikwimod ozanimod siponimod
-in,	-yna	atorvastatin ciprofloxacin doxazosin heparin prazosin simvastatin	atorwastatyna cyprofloksacyna doksazosyna heparyna prazosyna symwastatyna a. simwastatyna

Cząstka w nazew- nictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-ine (-cine, -dine, -rine, -sine, -tine, -xine)	-yna	cimetidine clonidine mupirocine deserpidine moxonidine proscilaridine ticlopidine trimetazidine isoxsuprine adenosine mexiletine pyridoxine	cymetydina a. cimetydina klonidyna mupirocyna dezerpidyna moksonidyna proscylarydyna tyklopidyna trimetazydyna izoksupryna adenozyna meksyetyna pirydoksyne
-ine	-ina	amlodipine busereline felodipine nicardipine nifedipine nimodipine nisoldipine nitrendipine	amlodypina buzerelina felodypina nikardypina nifedypina nimodypina nizoldypina nitrendypina
-isone	-yzon	cortisone	kortyzon
-lide	-lid	ambasilide ibutilide	ambazylid ibutylid
-micine/ -mycinum *	-mycyna	gentamicine tobramycinum	gentamycyna tobramycyna
-mide	-mid	disopyramide	dizopiramid
-ol, -ole	-ol	crisaborol aripiprazole propranolole	kryzaborol arypiprazol propranolol
-olum	-ol	allopurinolum	alopurynol
-on, -one	-on	interferon prednisone	interferon prednizon
-oside	-ozyd	lanatoside	lanatozyd
-oxim	-oksym	obidoxim pralidoxim	obidoksym pralidoksym
-prim	-prym	trimetoprim	trimetoprym
-pyride	-piryd	sulpyride	sulpiryd
-th	-t	bismuth	bizmut
-tidum	-tyd	exenatidum abaloparatidum edotreotidum	eksenatyd abaloparatyd edotreotyd

Cząstka w nazew- nictwie angielskim (alternatywnie łacińskim lub greckim)	Cząstka w nazewnictwie polskim	Nazwa angielska/ nazwa łacińska	Nazwa polska
-um (po spółgłosce)	zakończenie spółgłoską poprzedzającą -um	abatarceptum eltrombopagum etomidatum etoposidum pyrantelum	abatarcept eltrombopag etomidat etopozyd pyrantel
-xim	-ksym	cefotaxim	cefotaksym
-ylline	-ilina	pargylline theophylline	pargilina teofilina

* Szczegółowe wyjaśnienie zasad tworzenia nazw antybiotyków i chemioterapeutyków znajduje się w załączniku poświęconym tym lekom.

W przypadku nazw zawierających w zapisie oryginalnym podwojone litery, np. allantoinum, allopurinolum, telipressinum, w języku polskim zaleca się używanie pojedynczej litery (alantoina, alopurinol, telipresyna). Wyjątek stanowi mannitol. Ponadto, w przypadku cząstki allo- o znaczeniu 'inny, obcy, odrębny; wariant', będącej pierwszym członem nazw złożonych, zaleca się zapis alo⁻¹, choć Farmakopea Polska promuje nazwę alloprynol, która jest utrwalona i powszechnie używana.

Utrwalone nazewnictwo grup leków:

- flozyny, np. dapagliflozyna, empagliflozyna, kanagliflozyna,
- gliptyny, np. sytagliptyna, alogliptyna, wildagliptyna,
- glitazony (tiazolidynodiony), np. pioglitazon, rozyglitazon, troglitazon,
- imody, np. efagartigimod, alfaimikwimod, fingolimod, ozanimod, ponesimod (ze względu na obecność w nazwie cząstki -imod, będącej nawiązaniem do zwyczajowo wyodrębnianej grupy imodów, proponujemy pozostawienia w zapisie oryginalnego „s”),
- mycyny, np. streptomycyna, kanamycyna, tobramycyna,
- sartany, np. eprosartan, iprosartan, kandesartan, losartan, telmisartan,

¹ Zapis tej cząstki jako *allo- jest uznawany w polszczyźnie za błąd rażący. Por. Słownik poprawnej polszczyzny PWN, oprac. L. Drabik, E. Sobol, PWN, Warszawa, 2004, s. 962.

- sirany (nazwa nawiązuje do zawartości siRNA będącego substancją czynną), np. givosiran, inklisiran, patysiran,
- statyny, np. symwastatyna, atorwastatyna, rosuwastatyna,
- tryptany, np. sumatryptan, fowatryptan, almotryptan.

Nazewnictwo antybiotyków i chemioterapeutyków

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
penicyliny	amoxicillin	amoksycylina	Wszystkie nazwy leków (z wyjątkiem mecylina i piwmeclina, których zakończenie -am wskazuje na przynależność do grupy amidynopenicylin) kończą się na -cylina. Jest to nawiązanie do nazwy prekursora grupy – penicyliny. Część tika- w nazwie wariantowej pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (por. tygecyklina).
	ampicillin	ampicylina	
	benzylpenicillin	benzylopenicylina	
	cloxacillin	kloksacylina	
	dicloxacillin	dikloksacylina	
	flucloxacillin	flukloksacylina	
	mecillinam	mecylina	
	oxacillin	oksacylina	
	phenoxymethylpenicillin	fenoksymetylopenicylina	
	piperacillin	piperacylina	
	pivampicillin	piwampicylina	
	pivmecillinam	piwmeclina	
	temocillin	temocyлина	
	ticarcillin	tykarcylina a. tikarcylina	
cefalosporyny	cefalexin	cefaleksyna	Większość nazw cefalosporyn rozpoczyna się od części cef-. Pojedyncze nazwy kończą się na -ef.
	cefaclor	cefaklor	
	cefadroxil	cefadroksyl	
	cefazolin	cefazolina	
	cefepime	cefepim	
	cefditoren	cefdytoren	
	cefdinir	cefdynir	
	cefiderocol	cefiderokol	
	cefixime	cefiksym	
	cefotaxim	cefotaksym	
	cefotetan	cefotetan	
	cefoxitin	cefoksytyna	
	cefradine	cefradyna	
	cefpime	cefpim	
	cefpodoxime	cefpodoksym	
	cefprozil	cefprozyl	
	ceftaroline	ceftarolina	
	ceftazidime	ceftazydym	
	ceftibuten	ceftybuten	
	ceftizoxime	ceftyzoksym	
	ceftobiprole	ceftobiprol	
	ceftolozane	ceftolozan	
	ceftriaxone	ceftriakson	
	cefuroxime	cefuroksym	
	flomoxef	flomoksef	
	loracarbef	lorakarbef	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
karbapenemy	biapenem	biapenem	Nazwy wszystkich karbapenemów kończą się na -penem.
	doripenem	dorypenem	
	ertapenem	ertapenem	
	imipenem	imipenem	
	meropenem	meropenem	
monobaktamy	aztreonam	aztreonam	Nazwy wszystkich monobaktamów kończą się na -onam.
	carumonam	karumonam	
inhibitory beta-laktamaz	clavulanic acid	kwas klawulanowy	Większość nazw wskazuje na budowę chemiczną substancji, np. kwas klawulanowy wywodzi się od nazwy bakterii <i>Streptomyces clavuligerus</i> , a nazwa sulbaktam nawiązuje do obecności w cząsteczce atomu siarki (ang. <i>sulphur</i>). Zakończenie -baktam jest popularne w nazwach inhibitorów beta-laktamaz. Częstka zide- w nazwie wariantywnej pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów.
	sulbactam	sulbaktam	
	durlobactam	durlobaktam	
	tazobactam	tazobaktam	
	avibactam	awibaktam	
	relebactam	relebaktam	
	vaborbactam	waborbaktam	
	nacubactam	nakubaktam	
	zidebactam	zydebaktam a. zidebaktam	
glikopeptydy	dalbavancin	dalbawancyna	Końcowa część -cyna sugeruje naturalne pochodzenie substancji jako produktu metabolizmu drobnoustrojów. Zakończenie -wancyna nawiązuje do wankomycyny – prekursora grupy. Nazwa wariantywna z częstką orita- pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów.
	oritavancin	orytawancyna a. oritawancyna	
	teicoplanin	teikoplanina	
	telavancin	telawancyna	
	vancomycin	wankomycyna	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
inne inhibitory syntezy ściany komórkowej	bacitracin	bacytracyna a. bacitracyna	W języku angielskim zakończenie -tracyna nawiązuje do nazwiska pacjentki Margaret Tracy (zakażenie rany kobiety przyczyniło się do odkrycia antybiotyku). Wariant bacitracyna nawiązuje do rodzaju drobnoustroju rodzaju <i>Bacillus</i> , naturalnego producenta substancji.
	fosfomicin	fosfomycyna	Nazwa nawiązuje do budowy chemicznej cząsteczki.
pleuromutyliny	lefamulin	lefamulina	Nazwa grupy pochodzi od nazwy drobnoustroju <i>Pleurotus mutilis</i> , producenta substancji prekursorowych dla leków z tej grupy. Nazwy leków kończą się na -mulina.
	retapamulin	retapamulina	
	tiamulin	tiamulina	
	valnemulin	walnemulina	
aminoglikozydy	amikacin	amikacyna	W języku polskim najczęstsze w użyciu są zakończenia -mycyna, -kacyna, w których możemy wyróżnić część wspólną -cyna. Końcowe człony nazw -mycyna i -cyna nie są charakterystyczne tylko dla aminoglikozydów. Występują też m.in. w nazwach: wankomycyna (grupa glikopeptydów), erytromycyna, klarytromycyna (grupa makrolidów). W nazwach antybiotyków z tej grupy funkcjonują również inne zakończenia, np. -kacyna dla niektórych pochodnych kanamycyny.
	arbakacin	arbakacyna	
	dibekacin	dibekacyna	
	gentamicin	gentamycyna	
	isepamicin	isepamycyna	
	kanamycin	kanamycyna	
	neomycin	neomycyna	
	netilmicin	netylmycyna	
	plazomicin	plazomycyna	
	ribostamycin	ribostamycyna	
	streptomycin	streptomycyna	
	sisomicin	sysomycyna	
	tobramycin	tobramycyna	
	spectinomycin	spektynomycyna	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
tetracykliny	demeclocycline	demeklocyklina	Wszystkie antybiotyki tetracyklinowe mają nazwy zakończone na -cyklina. Nazwa wariantywna z częścią tige- pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (por. tykarcylina).
	doxycycline	doksycyklina	
	eravacycline	erawacyklina	
	clomocycline	klomocyklina	
	lymecycline	limecyklina	
	metacycline	metacyklina	
	minocycline	minocyklina	
	oxytetracycline	oksytetracyklina	
	omadacycline	omadacyklina	
	penimepicycline	penimepicyklina	
	rolitetracycline	rolitetracyklina	
	sarecycline	sarecyklina	
	tetracycline	tetracyklina	
	tigecycline	tygecyklina a. tigeocyklina	
makrolidy	azithromycin	azytromycyna	W grupie makrolidów nazwy antybiotyków nie mają takich samych zakończeń. Nazwy kończą się głównie na -mycyna (podobnie jak nazwy substancji w kilku innych grupach chemicznych). Może to sugerować pierwotnie naturalne pochodzenie substancji jako produktu metabolizmu różnych drobnoustrojów. Josamycyna – zapis bez zamiany -s- między samogłoskami na -z- ze względu na ujęcie w nazwie substancji jej pochodzenia od <i>Streptomyces narbonensis</i> var. <i>josamyceticus</i> var. <i>nova</i> . Drugie pojawiające się w nazwach makrolidów zakończenie (-zyna) występuje rzadziej, odnajdujemy je również w nazwach leków przeciwbakteryjnych z innych grup chemicznych.
	dirithromycin	dyrytromycyna	
	erythromycin	erytromycyna	
	flurithromycin	flurytromycyna	
	gamithromycin	gamitromycyna	
	josamicin	josamycyna	
	kitasamycin	kitasamycyna	
	clarithromycin	klarytromycyna	
	oleandomycin	oleandomycyna	
	rokitamycin	rokitamycyna	
	roxithromycin	roksytromycyna	
	solithromycin	solitromycyna	
	spiramycin	spiramycyna	
	telithromycin	telitromycyna	
	tulathromycin	tulatromycyna	
	tildipirosin	tyldipirozyna	
	tilmicosin	tylmykozyna	
	tylosin	tylozyna	
	tylvalosin	tylwalozyzna	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
linkozamidy	clindamycin	klindamycyna	W grupie linkozamidów nazwy antybiotyków kończą się na -mycyna (podobnie jak nazwy substancji w kilku innych grupach chemicznych). Może to sugerować pierwotnie naturalne pochodzenie substancji jako produktu metabolizmu różnych drobnoustrojów.
	lincomycin	linkomycyna	
streptograminy	dalfopristin	dalfoprystyna a. dalfopristina	Końcowa częśćka -mycyna wskazuje na naturalne pochodzenie substancji (producentem są drobnoustroje rodzaju <i>Streptomyces</i>). Częśćka -pristina wskazuje na pochodzenie substancji od gatunku bakterii <i>Streptomyces pristinaespiralis</i> . Zakończenie nazwy wariantywnej -pristina ma świadczyć o tym, że substancja jest pochodną pristinamycyny – prekursora grupy chemicznej.
	pristinamycin	prystinamycyna a. pristinamycyna	
	quinupristin	chinuprystyna a. chinupristina	
	virginiamycin	wirginiamycyna	
oksazolidynony	linezolid	linezolid	Nazwy substancji (zakończenie -zolid) w grupie nawiązują do budowy chemicznej – obecności łańcucha oksazolidynonowego w cząsteczce. Nazwa wariantywna z częścią tedi- pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów.
	tedizolid	tedyzolid a. tedizolid	
fenikole	chloramphenicol	chloramfenikol	Nazwa nawiązuje bezpośrednio do budowy chemicznej substancji.
polimyksyny	colistin	kolistyna	Nazwy antybiotyków nawiązują do budowy chemicznej cząsteczek.
	polymyxin B	polimyksyna B	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
nitroimidazole	metronidazole	metronidazol	Nazwy wszystkich substancji w grupie kończą się na -nidazol. Jest to nawiązanie do obecności grup nitrowej oraz imidazolowej w cząsteczce.
	ornidazole	ornidazol	
	tinidazole	tynidazol	
nitroimidazooksazy ny (nitroimidazole przeciwgruźlicze)	pretomanid	pretomanid	Zakończenie -manid wskazuje na pochodzenie nazwy od nitroimidazoli. Częstka preto- nawiązuje do miasta Pretoria w RPA.
	delamanid	delamanid	
pochodne nitrofuranu/ nitrofurany	furazolidine	furazolidon	Nazwa grupy związana jest z obecnością pierścienia nitrofuranowego w cząsteczkach substancji. Nazwy leków rozpoczynają się od cząstek nitro-, nifur- lub fura-.
	furazidin	furazydyna	
	nifuratel	nifuratel	
	nifuroxazide	nifuroksazyd	
	nifurpirinol	nifurpirynol	
	nifurtoinol	nifurtoinol	
	nifurzide	nifurzyd	
	nitrofural	nitrofural	
	nitrofurantoin	nitrofurantoina	
sulfonamidy i trimetoprym	sulfadiazine	sulfadiazyna	Nazwy wszystkich sulfonamidów rozpoczynają się od cząstki sulfa-. Końcowa część nazwy niektórych sulfonamidów (-dimidyna) nawiązuje do budowy chemicznej substancji.
	sulfadimethoxine	sulfadimetoksyna	
	sulfadimidine	sulfadimidyna	
	sulfaisodimidine	sulfaizodimidyna	
	sulfalene	sulfalen	
	sulfamethoxazole	sulfametoksazol	
	sulfametoxydiazine	sulfametoksydiazyna	
	sulfametomidine	sulfametomidyna	
	sulfamethizole	sulfametyzol	
	sulfamoxole	sulfamoksol	
	sulfapyridine	sulfapirydyna	
	trimethoprim	trimetoprym a. trimetoprim	Początkowy człon trimeto- oznacza obecność trzech grup metoksyłowych w cząsteczce. Wariant z zakończeniem -prim pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów.

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
chinolony	nalidixic acid	kwas nalidyksowy	Nazwy związane z budową chemiczną substancji. Nazwa wariantywna kwas pipemidowy pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów (por. kwas fusydowy).
	pipemidic acid	kwas pipemidowy a. kwas pipemidynowy	
fluorochinolony	ciprofloxacin	cyprofloksacyna a. ciprofloksacyna	Nazwy fluorochinolonów kończą się głównie na -floksacyna lub – rzadziej – na -oksacyna. Pierwszy człon nazw rzadko nawiązuje do budowy chemicznej poszczególnych substancji. Służy raczej do odróżnienia ich od siebie. Nazwy wariantywne z cząstkami cipro- oraz moksi- pojawiają się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów.
	delafloxacin	delafloksacyna	
	enoxacin	enoksacyna	
	fleroxacin	fleroksacyna	
	gatifloxacin	gatifloksacyna	
	gemifloxacin	gemifloksacyna	
	grepafloxacin	grepafloksacyna	
	levofloxacin	lewofloksacyna	
	lomefloxacin	lomefloksacyna	
	moxifloxacin	moksyfloksacyna a. moksifloksacyna	
	norfloxacin	norfloksacyna	
	ofloxacin	ofloksacyna	
	pefloxacin	pefloksacyna	
	prulifloxacin	prulifloksacyna	
	temafloxacin	temafloksacyna	
	trovafloxacin	trowafloksacyna	
ryfamycyny a. rifamycyny	rifabutin	ryfabutyna a. rifabutyna	Obecnie zaleca się, by nazwy antybiotyków z tej grupy zaczynały się od cząstki ryfa-, ale ze względu na ich pochodzenie od nazwy drobnoustroju <i>Amycolatopsis rifamycinica</i> , z którego metabolitów wywodzą się antybiotyki tej grupy, wariantywnie dopuszczone są nazwy rozpoczynające się od rifa-.
	rifampicin	ryfampicyna a. rifampicyna	
	rifapentine	ryfapentyna a. rifapentyna	
	rifaximin	ryfaksymina a. rifaksymina	

Nazwa grupy (po polsku)	Nazwa substancji (po angielsku)	Nazwa substancji (po polsku)	Komentarz
pochodne chinoliny	chloroquine	chlorochina	Nazwy związane z budową chemiczną cząsteczki. Pierwszy człon nazwy beda- nie nawiązuje do budowy chemicznej substancji, ale zakończenie -chilina pochodzi od chinoliny, której pochodną jest substancja.
	bedaquiline	bedachilina	
inne	fidaxomicin	fidaksomycyna	Zakończenie -cyna (-mycyna) sugeruje naturalne pochodzenie substancji jako produktu metabolizmu bakterii z gatunku <i>Dactylosporangium aurantiacum</i> .
	mupirocin	mupirocyna	Końcowa część -cyna sugeruje naturalne pochodzenie substancji jako produktu metabolizmu bakterii z rodzaju <i>Pseudomonas</i> .
	fusidic acid	kwas fusydowy a. kwas fusydynowy	Nazwa pochodzi od grzyba <i>Fusidium coccineum</i> , z którego po raz pierwszy wyizolowano kwas fusydynowy. Nazwa wariantywna kwas fusydowy pojawia się w dokumentacji Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Lekowrażliwości Drobnoustrojów. (por. kwas pipemidowy).
	chlorquinaldol	chlorochinaldol	Nazwa ściśle związana z budową chemiczną cząsteczki.
	proguanil	proguanil	Nazwa ściśle związana z budową chemiczną cząsteczki.
	pyrimethamine	pirymetamina	Nazwa ściśle związana z budową chemiczną cząsteczki.

NOTATKI

